

Informace ze zdravotnictví kraje Vysočina

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Jihlava
9. 7. 2007

3

Tuberkulóza a respirační nemoci - činnost oboru v kraji Vysočina v roce 2006

*Tuberculosis and Diseases of the Respiratory System - Activity in Branch in the
Region Vysočina in 2006*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v kraji Vysočina v roce 2006 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče v nemocnicích a léčebnách TBC a respiračních nemocí.

Summary

Information on health service activity in the branch of tuberculosis and diseases of the respiratory system in the region Vysočina in 2006 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospitals and institutes for TB and respiratory diseases.

Podkladem pro zpracování dat byly výkazy vyplněné odděleními (pracovišti) oboru tuberkulózy a respiračních nemocí (TRN). Tyto výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2006 a jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz (NZIS/Výkazy2006). Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Návratnost výkazů byla 100 %. Údaje pro výpočty relací na obyvatelstvo byly získány z dostupných materiálů ČSÚ.

Edice IZK o činnosti oboru tuberkulózy a respiračních nemocí v kraji v předchozích letech je dostupná na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Na mapce je znázorněna síť obcí, ve kterých byla k 31. 12. 2006 poskytována ambulantní a lůžková péče oboru TRN. Ukazuje rozložení zdravotnických zařízení bez ohledu na to, zda odevzdala výkaz o činnosti. Jsou zde znázorněna i místa odloučených pracovišť, jejichž činnost je zahrnuta ve výkazu zpravodajské jednotky.

Ambulantní péči v oboru TRN zajišťovalo v kraji, stejně jako v minulém roce, 18 zdravotnických zařízení, ve kterých pracovalo 12,15 (z toho 0,2 smluvních) lékařů a 30,84 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD). Pracovníci jsou vždy uváděni v tzv. přepočteném počtu, což je součet úvazků. Smluvní pracovníci poskytující v zařízení zdravotní péči nepatří do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci. V přepočtu na 100 000 obyvatel bylo v kraji 2,4 lékařů (ČR 3,2), na 1 lékařské místo tohoto oboru připadlo 42 111 obyvatel (ČR 30 793).

V ordinacích TRN bylo provedeno 98 042 ošetření - vyšetření (dále jen ošetření), v průměru na jednoho lékaře připadlo o téměř 2 000 ošetření více než v ČR. Zatímco hodnota tohoto ukazatele za republiku se v posledních třech letech nezměnila, v kraji vykazovala vzrůstající tendenci. Nejvytíženější byli v uplynulých letech lékaři v okrese Havlíčkův Brod. Očkování proti tuberkulóze podstoupilo 4 563 osob, nejpočetnější skupinou byly děti ve věku 11 let (87 %).

Největší objem péče byl, stejně jako v minulých letech, věnován dispenzarizovaným osobám, v roce 2006 bylo pod stálým lékařským dohledem 22 830 osob (podíl žen tvořil 44 %). Celkový počet dispenzarizovaných (v přepočtu na 10 000 obyvatel) byl v kraji o 15 % nižší než v ČR. Ze srovnání s republikou (opět na 10 000 obyvatel) podle jednotlivých diagnóz (skupin diagnóz) vyplývá, že v kraji byly vyšší počty dispenzarizovaných vykázány u nezhoubných novotvarů DÚ, u nemocí plicního oběhu a následků oběhových změn a u jiných netuberkulózních onemocnění DÚ se závažným průběhem. U ostatních sledovaných nemocí dopadlo srovnání pro kraj příznivěji.

Nejčastější příčinou dispenzarizace, stejně jako v předchozím roce, byla chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN). Na 10 000 obyvatel připadlo 227 pacientů (ČR 244) sledovaných pro toto onemocnění. Další nejčastější příčinou dispenzarizace v ordinacích TRN bylo astma bronchiale a zánětlivá onemocnění plic.

Ambulantní pracoviště evidovala celkem 2 705 osob se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou nebo jinou mykobakteriózou. Byly sledovány i osoby se zvýšeným rizikem onemocnění plicní rakovinou, tzn. kuřáci s vysokým konzumem cigaret, osoby s dysplastickými buňkami ve sputu a osoby s profesionální expozicí kancerogenů, ovšem srovnání mezi okresy je pouze orientační, protože některá zařízení jejich počty nevykazují.

Lůžková péče v oboru TRN byla pacientům k dispozici na 3 nemocničních odděleních a ve 2 léčebnách TRN. Délka pobytu pacientů v nemocnicích v kraji činila přibližně 10 dnů a byla srovnatelná s průměrnou hodnotou tohoto ukazatele za ČR. V léčebnách pobývali pacienti v průměru 40 dnů (ČR 38 dnů). Lůžka v nemocnicích v kraji byla využívána 263 (ČR 255) dnů v roce, v léčebnách bylo každé lůžko obsazeno 314 (ČR 260) dnů v roce.

Značky v tabulkách

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů

Zpracovala: Ing. Jana Křížová

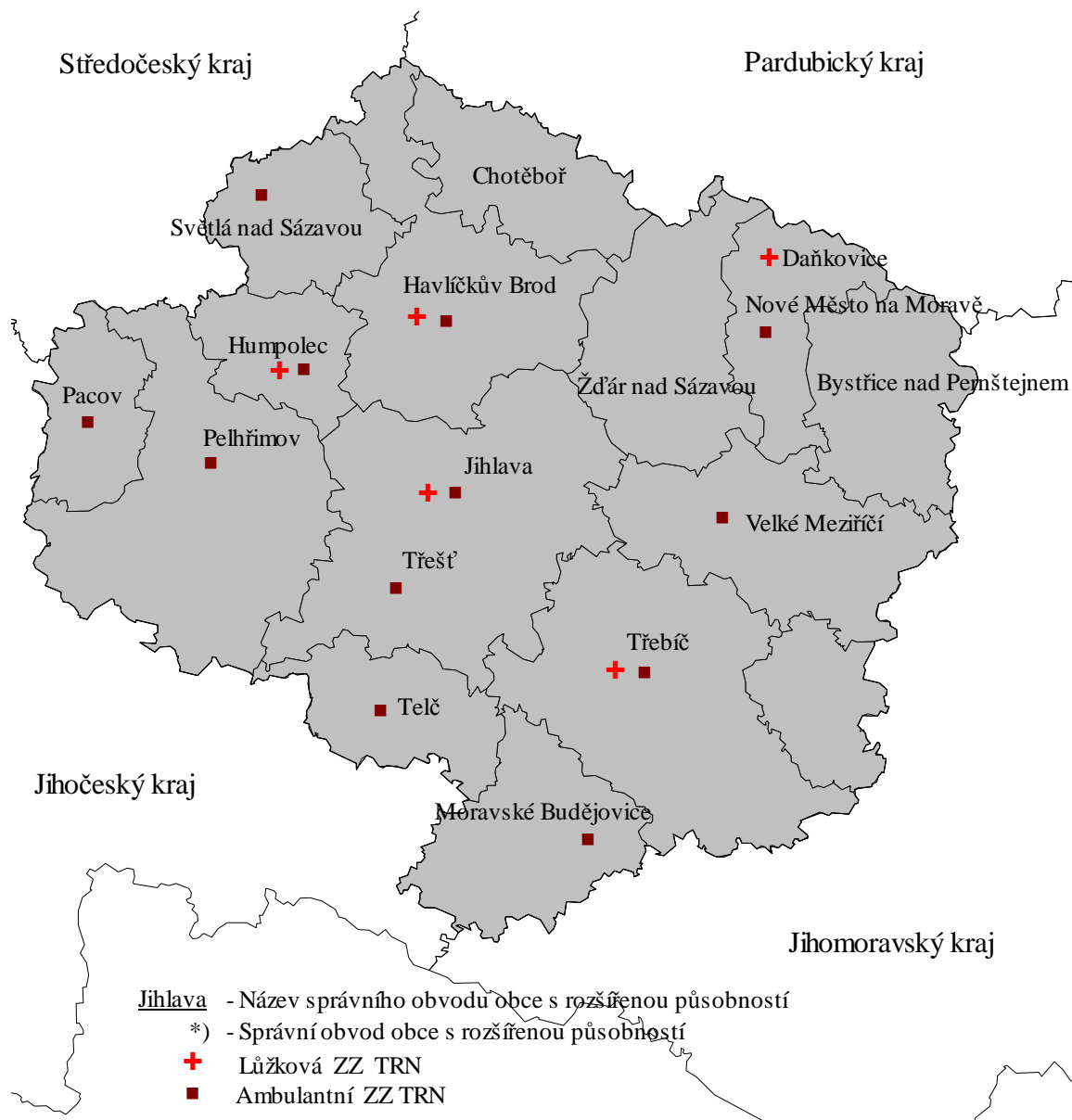
ÚZIS ČR, Krajský odbor Vysočina

Benešova 21, 586 01 Jihlava

tel.: 567 563 691

e-mail: krizova@uzis.cz

**Sít' ordinací poskytujících ambulantní a lůžkovou péči v oboru TRN
v kraji Vysočina k 31.12.2006 dle ORP*)**

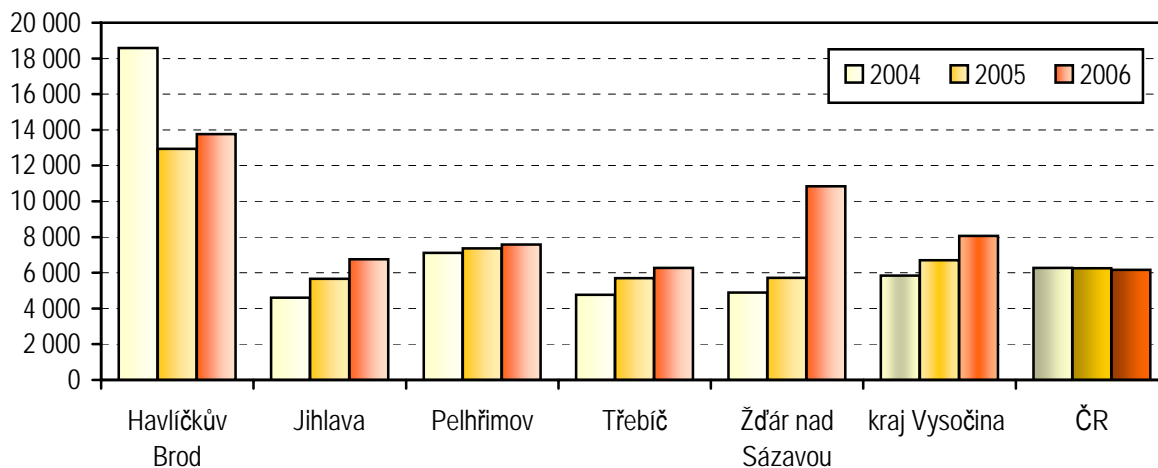
**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu zdravotnických zařízení a dle území**

	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	skladba lékařů v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho očkování BCG	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
dle poskytovatele péče								
Ambulantní část lůžkových ZZ	8	3,90	32,10	20,19	38 970	3 244	39,75	9 992,3
Samostatné ordinace lékařů specialistů	8	8,00	65,84	9,90	55 585	1 037	56,70	6 948,1
Ostatní ambulantní ZZ	2	0,25	2,06	0,75	3 487	282	3,56	13 948,0
dle území (okresu)								
Havlíčkův Brod	3	1,45	11,93	5,05	19 948	764	20,35	13 757,2
Jihlava	5	3,61	29,71	6,71	24 405	904	24,89	6 760,4
Pelhřimov	4	2,35	19,34	7,68	17 830	689	18,19	7 587,2
Třebíč	4	3,40	27,98	6,40	21 324	1 134	21,75	6 271,8
Žďár nad Sázavou	2	1,34	11,03	5,00	14 535	1 072	14,83	10 847,0
kraj Vysočina	18	12,15	100,00	30,84	98 042	4 563	100,00	8 069,3
Česká republika	308	334,08	x	636,62	2 058 918	103 635	x	6 162,9

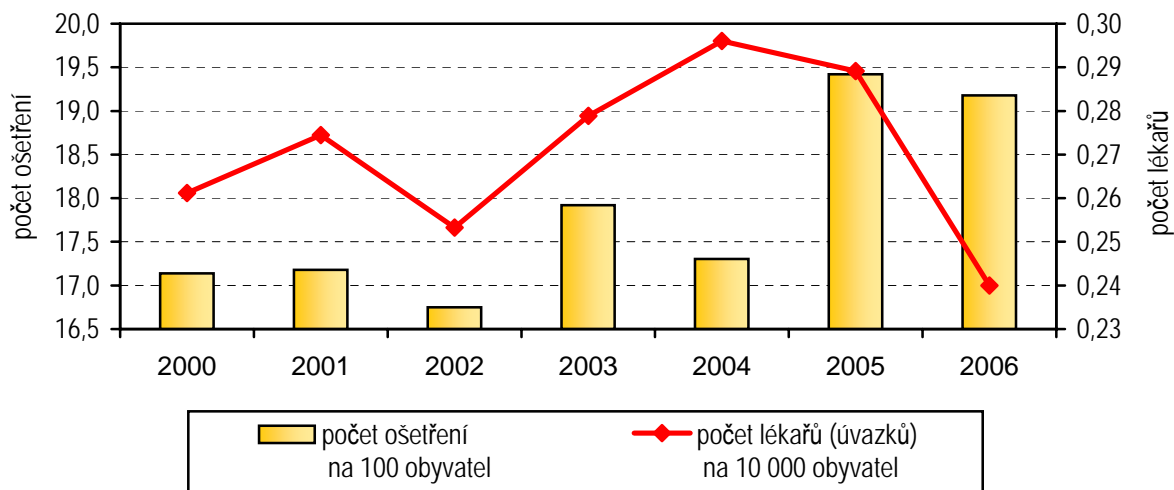
¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5 - § 21

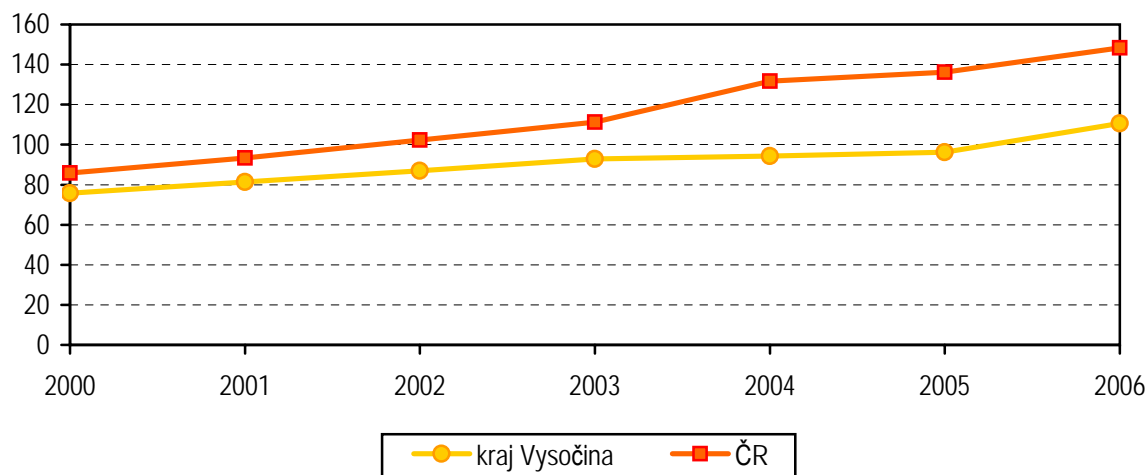
Počet ošetření - vyšetření na lékaře v letech 2004 - 2006

Počet ošetření a počet lékařů v oboru TBC a respiračních nemocí v letech 2000 - 2006

Počet dispenzarizovaných pacientů pro astma bronchiale na pracovištích TRN na 10 000 obyvatel v letech 2000 - 2006

Osoby dispenzarizované pro netuberkulózní onemocnění

Onemocnění (diagnóza MKN-10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	kraj Vysočina						ČR na 10 tis. obyvatel
	celkem	z toho				na 10 tis. obyvatel	
		ženy	děti (0-14 let)	nově přijatí ¹⁾ muži	nově přijaté ¹⁾ ženy		
Zhoubné novotvary DÚ ověřené cytologicky nebo histologicky (C33, C34.0-9, C39.9)	651	172	-	110	28	12,72	17,48
Neověřené zhoubné novotvary DÚ	27	2	-	3	1	0,53	1,67
Nezhoubné novotvary DÚ (D14.2-4, D19.0)	269	98	-	12	17	5,26	4,22
Zánětlivá onemocnění plic (J12-J18, J85.0-2)	1 812	756	1	271	281	35,42	42,55
CHOPN (chronická bronchitis, emfyzém) (J41.0-8, J42, J43.0-9, J44.0-9)	11 619	4 768	1	626	339	227,09	244,00
stadium 0 - rizikové	2 067	913	1	75	38	40,40	51,01
stadium 1 - lehké	3 260	1 408	-	160	74	63,72	58,51
stadium 2 - střední	3 514	1 439	-	211	133	68,68	76,26
stadium 3 - těžké	2 108	819	-	125	77	41,20	43,06
stadium 4 - velmi těžké	670	189	-	55	17	13,10	15,16
Astma bronchiale (J45.1-9, J46)	5 661	3 168	3	185	313	110,64	148,43
stupeň 1 - intermitentní	1 841	940	2	75	113	35,98	37,12
stupeň 2 - lehké perzistující	1 977	1 165	1	70	136	38,64	52,57
stupeň 3 - středně těžké perzistující	1 460	856	-	31	52	28,54	46,17
stupeň 4 - těžké perzistující	383	207	-	9	12	7,49	12,58
Bronchiectázie (J47)	162	78	-	9	3	3,17	4,85
Sarkoidóza (D86.0,2)	246	172	-	1	9	4,81	8,27
Pneumoniózy (J60-J66)	124	23	-	2	-	2,42	13,41
Difuzní plicní fibrózy a alergická alveolitis (J67.0-9, J84.0-9)	283	148	-	6	8	5,53	6,61
Nenádor.onemocnění pohrudnice (J86-J94)	318	118	-	22	13	6,22	8,23
Nemoci plicního oběhu a následky oběhových změn (I26-I28)	544	176	-	27	8	10,63	7,05
Jiná netuberkulózní onemocnění DÚ se závažným průběhem (J68-J80, J96.0-9, J98.0,4,6-9)	1 114	453	-	45	27	21,77	20,27
Celkem	22 830	10 132	5	1 319	1 047	446,21	527,05

¹⁾ Nově zjištěná onemocnění (poprvé v životě pacienta)

Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou a plicní rakovinou dle území

Území, okres	Osoby se zvýšeným rizikem onemocnění tuberkulózou				Osoby s vyšším rizikem onemocnění plicní rakovinou
	skupina R1 ¹⁾		skupina R2 ²⁾		
	celkem	z toho dětí a mladistvých (0-19 let)	celkem	z toho dětí a mladistvých (0-19 let)	
Havlíčkův Brod	43	1	393	2	-
Jihlava	411	-	56	2	520
Pelhřimov	378	-	215	14	79
Třebíč	742	-	342	23	2 542
Žďár nad Sázavou	79	-	46	8	806
kraj Vysočina	1 653	1	1 052	49	3 947
ČR	34 268	212	29 146	2 652	141 307

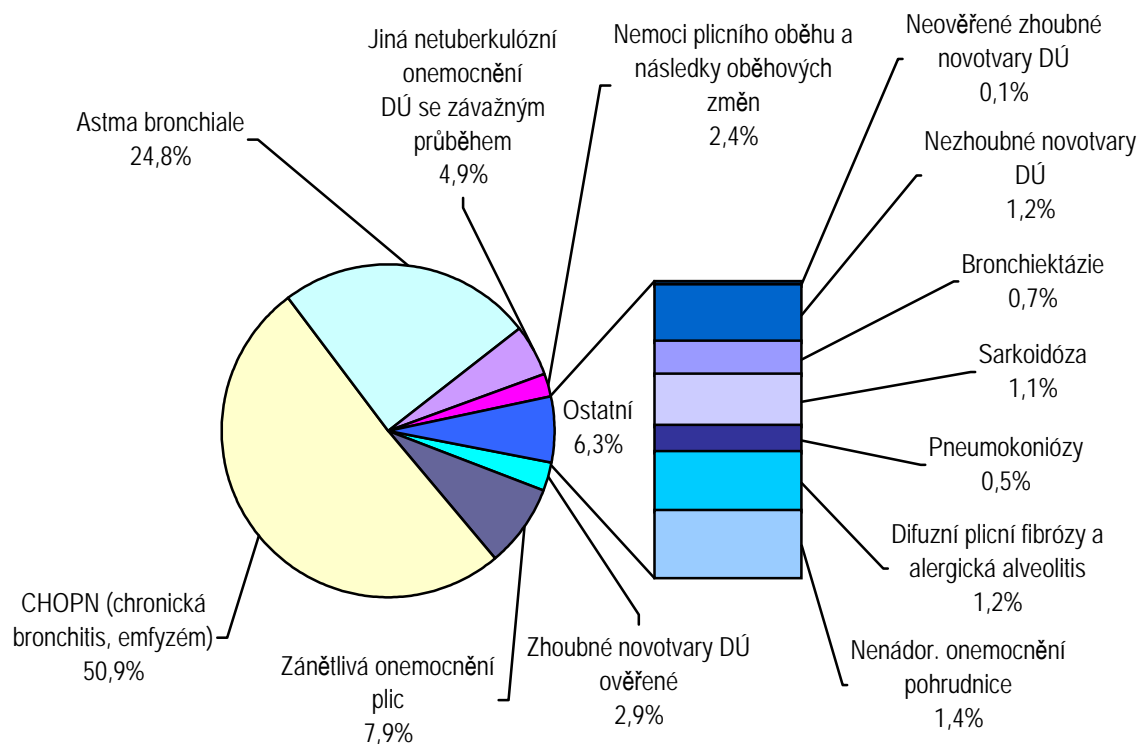
¹⁾ Skupina R1 - do této skupiny přeřazují osoby ze skupiny P II (resp. přeřazené z P I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriálu dýchacího ústrojí), nebo M II (resp. přeřazené z M I tj. osoby léčené pro tuberkulózu nebo mykobakteriálu mimo dýchacího ústrojí) jestliže:

- mají závažné přidružené nemoci,
- mají závažné přidružené podmínky,
- mají rozsáhlé zbytkové změny po léčení tuberkulózy nebo jiné mykobakteriály.

²⁾ Skupina R2 - do této skupiny se zařazují osoby v kontaktu s bakteriologicky ověřenou tuberkulózou nebo jinou mykobakteriálou

³⁾ Osoby s dysplastickými buňkami ve sputu, osoby s profesionální expozicí kancerogenů a kuřáci s vysokým konzumem cigaret

Struktura dispenzarizovaných pacientů pro vybrané diagnózy

Využívání lůžkového fondu plicních oddělení nemocnic a odborných léčebných ústavů (OLÚ) a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Nemocnice		OLÚ	
	kraj Vysočina	ČR	kraj Vysočina	ČR
Počet oddělení	3	43	2	21
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	11,06	188,54	10,25	73,70
ZPBD ²⁾ celkem	28,67	587,81	46,54	373,22
sestry ²⁾ u lůžka	25,67	548,06	42,74	332,61
ZPOD ²⁾	7,00	177,92	9,55	108,90
Průměrný počet lůžek	78,00	1 608,56	180,00	1 731,73
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	56,2	1 124,9	154,9	1 235,20
na 1 lékaře	5,1	6,0	15,1	16,8
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	2,2	2,1	3,6	3,7
Počet lékařů na 100 lůžek	14,18	11,96	5,69	4,27
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	36,76	37,30	25,86	21,65
Počet hospitalizovaných	2 003	38 392	1 403	11 953
Nemocniční letalita	62,4	80,4	34,7	53,5
Využití lůžek ve dnech	263,0	255,3	314,1	260,3
Průměrná ošetrovací doba	10,2	10,7	40,3	37,7
Prostoj lůžek ³⁾	3,4	2,9	6,5	9,2

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s plicním oddělením v kraji:

Nemocnice Havlíčkův Brod p.o.

Nemocnice Jihlava p.o.

Nemocnice Třebíč p.o.

Seznam OLÚ s plicním oddělením v kraji:

Léčebna tuber. a respir. nemocí Humpolec

Léčebna TRN Buchtův kopec